

KÜRESEL KRİZİN OECD ÜLKELERİ BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ (BİT) İHRACATI ÜZERİNE ETKİSİ

Mehmet ŞAHİN¹

Sibel AŞAN²

ÖZET

Bilgi temelli ekonomide bütün sektörler açısından bilgi ve iletişim teknolojileri büyük önem taşır. Aynı zamanda küresel ekonomide bilgi işlem teknolojilerini üretmek ve kullanmak kadar bu teknolojilerin uluslararası ticaretinden yüksek pay almak ülkelerin küresel ekonomideki yerini belirlemek açısından önemlidir. Diğer yandan küreselleşmenin ortaya koyduğu bir gerçek de ekonomik krizlerin küresel ölçekte cereyan etmesidir. Ekonomik krizler elbette ülkelerin BİT ihracatını etkilemektedir. Bu çalışmada 2008-2009 küresel ekonomik krizinde OECD ülkelerinin BİT ihracatlarındaki pay dönüşümleri analiz edilmiştir. Analizde Shift-share tekniğinin Esteban-Marquillas versiyonu kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kriz, OECD, Bilgi İşlem Teknolojileri, İhracat

JEL Kodu: F14, F31, O5

THE EFFECTS OF GLOBAL CRISIS ON EXPORT OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES (ICT) OF OECD COUNTRIES

ABSTRACT

Information and communication technologies are great importance for all sectors in information based economy. Moreover, taking big share from the international trading of information and communication technologies is as importance as producing and using of these technologies in terms of placing the countries in global economy. On the other hand, the truth exposed by the globalization is occurrence of economic crises on a global scale. Economic crises certainly affect ICT export of countries. In this study, the shift-share in ICT export of OECD countries is analyzed in 2008-2009 global economic crisis. In the analysis, Esteban-Marquillas version of shift-share technique is used.

Keywords: Crisis, OECD, Information and Communication Tecnology, Export

JEL Kodu: F14, F31, O5

¹ Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İ. İ. B. F., Türkiye, mehmetsahin@comu.edu.tr

² Yüksel Lisan Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Ana Bilim Dalı, sibelasan14@hotmail.com

1. GİRİŞ

Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) sektörü günümüz ekonomilerinin temel dinamiği durumundadır. Bu teknolojilerin üretimi, kullanımı ve ticareti de kritik önemdedir. Ülkeler, bu sektörde gittikçe daha fazla pay elde etme yarışı içerisindeyler. Gelişmiş ve gelişme yolunda birçok ülke bu teknolojileri sadece kullanan değil, üretimi ve ticareti konusunda da daha etkin olma üzerine uğraşmaktadırlar. Nihayetinde, uluslararası BİT ticareti düzenli bir şekilde artmaktadır. Ülkelerin bu ticaretten aldıkları payı arttırabilme başarısı da ekonomik büyümelerine ciddi bir katkı sunacaktır.

2007 yılında ABD’de başlayarak domino etkisiyle tüm dünyaya yayılan ve hala etkisini sürdüren küresel ekonomik kriz, elbette BİT sektörü üzerinde de etkili olmuştur. Krizle birlikte dünya ekonomisinde yaşanan durgunluk ve daralma, BİT ticaretini de olumsuz yönde etkilemiştir. Fakat bu süreçten her ülke eşit olarak etkilenmemiştir. Bazı ülkeler küresel krizin etkisini daha şiddetli hissederken bazıları ise daha hafif hissetmişlerdir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ülkeleri, hem dünya ekonomisini hem de BİT pazarını elde tutan ülkelerdir. Türkiye de bu örgütün bir üyesidir. Bu çalışmada, küresel kriz sürecinde OECD ülkelerinde BİT ihracatının gelişimi ve OECD içerisinde ülkelerin toplam BİT ihracatından aldıkları pay dönüşümü analiz edilmiştir. Analizde shift-share tekniğinden yararlanılmıştır.

2. BİLGİ EKONOMİSİNDE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN ÖNEMİ

Günümüzde dünya ekonomisine yön veren ülkeler, sanayileşmesini tamamlamış, daha ileri bir ekonomik modeli yaşama geçirmiş ekonomilerdir. Bu yeni ekonomi, bilgi ve iletişim temelli ekonomidir. Bilgi ekonomisi olarak da adlandırılan yeni ekonomide, BİT sektörü başat aktör konumundadır. BİT aynı zamanda sanayi, tarım ve hizmetler gibi diğer sektörlerin de temel itici gücüdür. Bilgiye dayalı bir ekonominin olması, BİT sektörünün ekonomi içerisindeki payını da arttırmıştır. Bu bağlamda, bilgi ekonomisinin temel özelliklerini de şu şekilde sıralayabiliriz (TAN and UIJTENBROEK, 1997: 34):

- i. Sürekli hızlanan teknolojik gelişmeler,
- ii. Artan bilişim ve bilgi yoğun faaliyetler,
- iii. Kısılan pazara girme ve ürün/hizmet hayat dönüşüm süreleri,
- iv. Piyasaların küreselleşmesi,
- v. Sanayi kolları arasındaki farkların belirsizleşmesi.

Bilgi ve teknoloji günlük hayatta, iletişimde, ekonomide, uluslararası alanda ve ticarete çok önceden beri yoğun bir şekilde kullanılmıştır. Fakat bildiğimiz kadarıyla *Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)* terimi, ilk kez 1997 yılında kullanılmıştır. Kavramın tam olarak neyi ifade ettiği önemlidir. Bu bakımdan doğru bir tanım gerekir. Genel kabul gören ve bu çalışmada ele alınan OECD’nin tanımlamasıyla; BİT sektörü, bilgi ve veriyi elektronik olarak gösteren, ileten, saklayan hizmet ve üretim sektörleri bütünüdür (YASED, 2012: 10). Bu tanım içerisine giren bütün ekonomik faaliyetler BİT sektörü olarak adlandırılır. BİT sektörü, beş alt sektöre ayrılmaktadır. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

- i. Bilgisayar ve Marjinal Ekipmanlar,
- ii. İletişim Ekipmanları,
- iii. Tüketicinin Elektronik Ekipmanları,
- iv. Elektronik Aksam,

v. Diğerleri.

Bilgi ekonomisinin temeli olan BİT sektörü, tüm sektörlerin ve piyasaların verimliliğinin ve etkinliğinin artmasını da sağlamaktadır. BİT sayesinde gündelik yaşam kolaylaşmaktadır. Yaşam biçimleri şimdiye kadar görülmedik bir hızla dönüşmektedir. Eğitimden sağlığa, sanayiden tarıma her alanda hızlı bir dönüşüm, entegrasyon ve birörnekleşme yaşanmaktadır. Bu da, küreselleşme denilen süreci mümkün kılmakta ve hızlandırmaktadır.

BİT sektörü bir yandan da yeni sektörlerin oluşmasına ve mevcut sektörlerin de etkinliklerini arttırmasına katkıda bulunmaktadır. Firmaların iş süreçlerini kolaylaştırmakta, verimliliklerini arttırmakta, mal ve hizmet dağıtımını kolaylaştırarak uluslararası alanda müşteri bulmalarını sağlamaktadır. Bütün bunların sonucunda da; BİT sektöründe aktif bir şekilde yer alan ülkeler, liberalleşen dünya ekonomisine zaman içerisinde daha fazla entegre olmakta (TÜRKOĞLU, 2005: 4) ve dünya ticaretinden daha fazla pay almaktadırlar.

BİT sektörü sayesinde bilginin üretilmesi, kullanılması, işlenmesi, paylaşılması daha hızlı olmakta ve bilginin saklanması da daha kolay bir hale gelmektedir. BİT sayesinde üreticiler, tüketiciler ve tedarikçilerin ağlar üzerinden bir araya gelmeleri kolaylaşmakta ve üreticilerin üretim maliyetleri düşmektedir (KAYNAK ve YAYLALI, 2009:51). BİT sektöründeki gelişmeler, hem bu teknolojileri üreten firmaları hem de bu teknolojik gelişmeleri kullanarak yatırımlarını artıran diğer firmaları ve sektörleri etkilemektedir. Bu sayede, bir yandan sermaye birikimi artarken diğer yandan da büyüme hızı artmaktadır (SAYGILI, 2003:33-34). Gelişim sadece rakamsal büyüklüklerde olmamakta, yaşam kalitesine de yansımaktadır. Böylelikle, kalkınma süreci de ivme kazanmaktadır.

BİT sektörünün diğer sektörler üzerindeki önemli bir etkisi ise bu sektörlerdeki istihdam biçimlerini değiştirmesidir. BİT sayesinde bir yandan esnek iş biçimleri mümkün hale gelirken, diğer yandan çoğu sektörde geleneksel işlerdeki istihdam sayısı da gerilemektedir. Diğer yandan, BİT sektörüne bağlı olarak birçok istihdam biçimi de ortaya çıkmaktadır. Nihayetinde, günümüzde BİT sektörü önemli bir istihdam alanı olmanın ötesinde, diğer sektörlerde de BİT nedeniyle yeni istihdam olanakları ortaya çıkmıştır. Günümüzde, hizmet sektörü en önemli istihdam yaratan sektör haline gelmişse bunda BİT'in katkısı önemlidir.

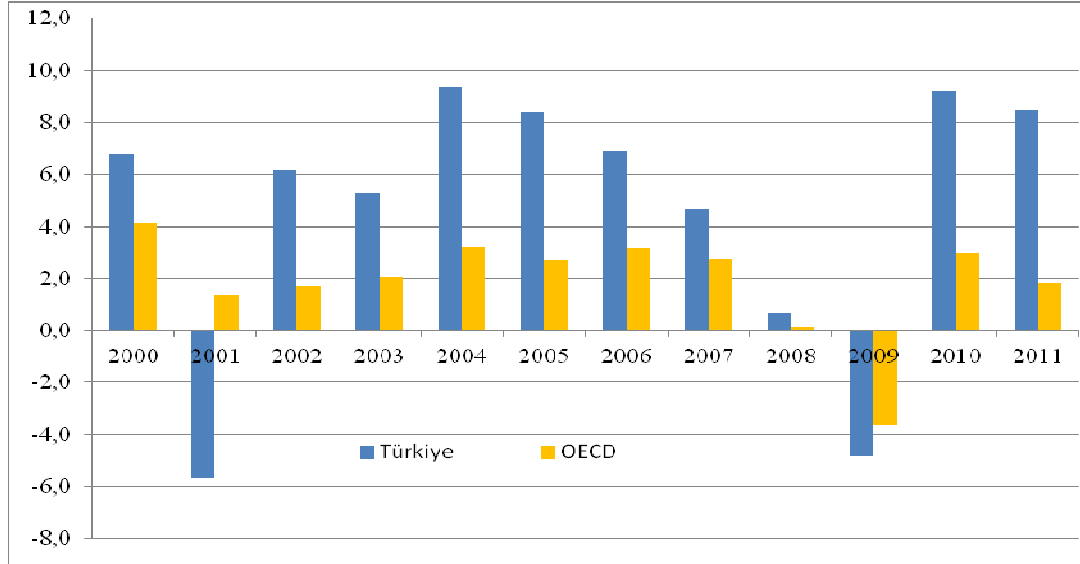
Tüm bu anlatılan özellikleri nedeniyle BİT, gelişmekte olan ülkelerin sürdürülebilir ekonomik kalkınmalarını sağlayabilmeleri için çok büyük bir öneme sahiptir. Son yıllarda bu sektörün ekonomi içindeki payını arttıran ülkeler genellikle gelişmiş ülkeler olmuştur (OGBOMO, 2008:1). Gelişmekte olan ülkeler de bu sektördeki ilerlemelerine bağlı olarak gelişme hızlarını artıracaklardır.

3. KÜRESEL KRİZ DÖNEMİNDE BİT İHRACATININ GELİŞİMİ

BİT'in ekonomi içerisindeki görece önemine bağlı olarak, ülkelerin BİT ihracatı da artış göstermektedir. BİT sektöründe ihracat piyasası esas olarak gelişmiş ülkelerin elindedir. Fakat son yıllarda gelişmekte olan ülkeler de bu alanda önemli ilerlemeler göstermektedirler. Bu bağlamda, Türkiye'nin de içerisinde bulunduğu OECD ülkelerinde BİT ihracatının son yıllardaki gelişimi ve kriz döneminde BİT ihracatının nasıl etkilendiği önemli bir tartışma konusudur.

Grafik 1'de 2000-2011 döneminde Türkiye ve OECD'de GSYİH'nın yüzde değişimi gösterilmiştir. Görüleceği üzere, küresel kriz 2007 yılında ABD'de ortaya çıkmakla birlikte, Türkiye ve OECD genelinde asıl etkisini 2008-2009 yıllarında hissettirmiştir. 2008 yılında gerek Türkiye özelinde gerekse OECD ortalaması olarak büyüme hızı sıfıra yakın iken; 2009

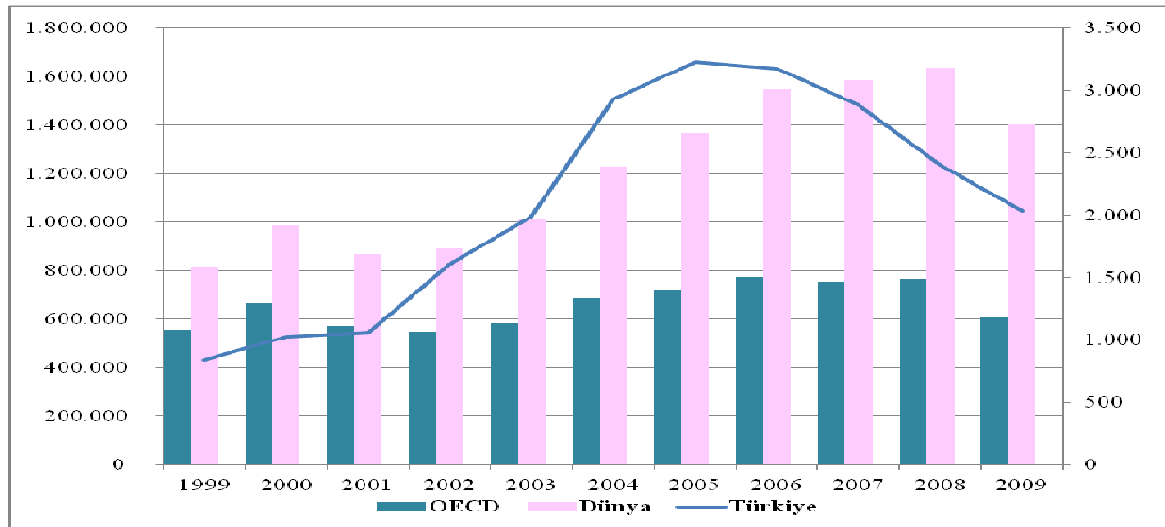
yılında ise Türkiye’de -%4,5, OECD’de ise -%4 civarında gerçekleşmiştir. Bu haliyle 2008-2009 yıllarını küresel krizin etkilerinin en şiddetli hissedildiği, zirve yaptığı dönem olarak görebiliriz. Çalışmada da bu temelden hareketle kriz dönemi olarak 2008-2009 yılları ele alınmıştır.

Grafik 1: Türkiye ve OECD’de GSYİH’nın Yüzde Değişimi

Kaynak: <http://stats.oecd.org/#>

BİT Sektörü, ekonomideki tüm sektörleri etkileyen, verimliliği artıran ve kolaylaştıran bir sektördür. Bu haliyle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin bu sektöre yaptıkları yatırım son yıllarda hızla artmıştır. Buna bağlı olarak da bu ülkelerin milli gelirleri ve ihracatları içerisinde BİT sektörünün payı hızla yükselmiştir. Grafik 2’de Türkiye, OECD ve Dünya ölçeğinde 1999-2009 döneminde toplam BİT ihracatının gelişimi sunulmuştur. Grafik de Türkiye’nin BİT ihracat rakamları sağ ekseninde, OECD ve Dünya BİT ihracat rakamları ise sol ekseninde gösterilmiştir.

Grafik 2: Küresel BİT İhracatının Gelişimi (Milyon ABD Doları)

Kaynak: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?QueryId=48248>

OECD ülkelerinde BİT ihracatı, 2002 yılından 2006 yılına kadar sürekli artarken, 2007 yılında küresel krizle birlikte bu sektörde de daralma yaşanmıştır. Özellikle 2009 yılındaki ihracat düşüşü anlamlıdır. Elbette kriz döneminde, OECD ülkelerinde BİT ihracatındaki büyüme/daralma her ülkede ve her alt sektörde farklı şekilde cereyan etmiştir. Buna bağlı olarak da her ülkenin OECD içerisinde BİT ihracatından aldıkları pay değişime uğramıştır. Bazı ülkeler bu süreçte BİT ihracatındaki paylarını arttırırken, bazıları kayba uğramıştır.

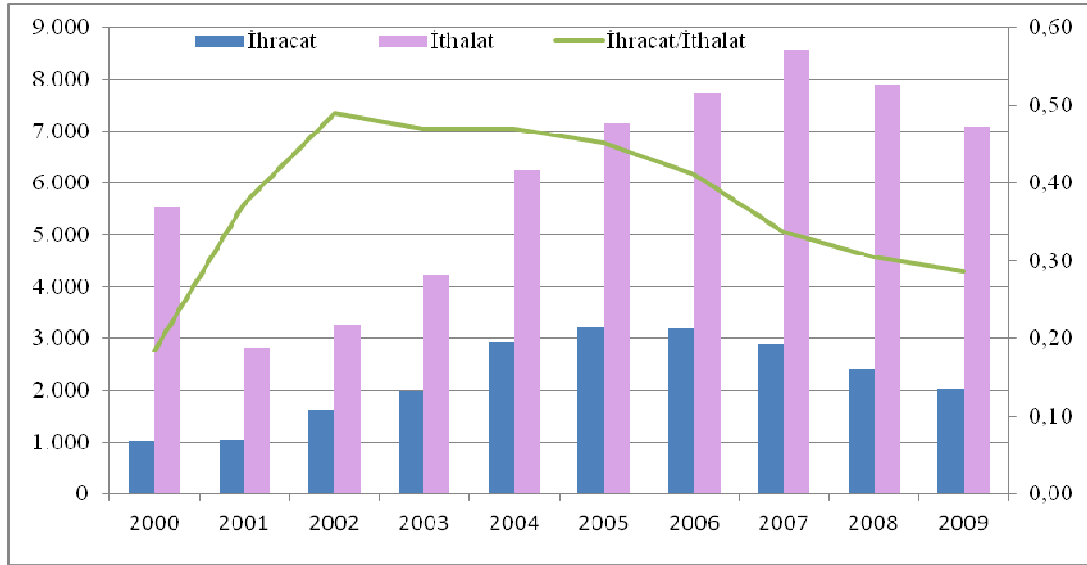
2000’li yıllarda BİT ihracatının toplam miktarı dünya genelinde de artış eğilimindedir. 2001 yılından 2008 yılın kadar sürekli artış eğiliminde olan dünya BİT ihracatı, 2009 yılında ise ciddi bir gerileme yaşamıştır. 2000’li yıllarda OECD ülkelerindeki BİT ihracatı artış hızı dünya ortalamasının altında seyretmiştir. Bu nedenle, OECD ülkelerinin dünya BİT ihracatı içerisindeki payı düşüş göstermiştir. OECD ülkelerinin dünya BİT ihracatı içerisindeki payı 2000 yılında %67’den, 2009 yılında %43’e gerilemiştir (KARAGÖL ve ERDİL, 2005: 26-27).

Türkiye’nin uzun süredir üyesi olmak için uğraş verdiği ve OECD’nin önemli bir bölümünü oluşturan Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde BİT sektörü 2006 ve 2007 yıllarında GSYİH’ya sırasıyla, %4,9 ve % 4,85 katkı sunarken; küresel krizle birlikte bu oran 2008 yılında %4,54 ve 2009’da ise %4,66 olmuştur. Küresel kriz başta Avrupa ülkeleri olmak üzere, birçok ülkeyi ciddi şekilde etkilemiştir ve BİT sektörü de bu konuda bir istisna oluşturmamaktadır (MATEI and SAVULESCU, 2012: 10) .

BİT sektörü, kalkınmayı tetikler ve günlük yaşamın her aşamasını etkiler. Aynı zamanda, ülkeleri geleneksel tanımların ötesinde yeni yollar bulmaya ve hızla değişen dünyada ayakta kalmaya yönelik yaklaşımlar bulmaya zorlar (TÜRKOĞLU, 2010). Bu bağlamda, çoğu ülke gibi Türkiye de, BİT sektörünü ekonomik ve sosyal değişimi devam ettirme aracı olarak kabul etmiştir.

Türkiye’nin BİT ihracatı 2001 yılından itibaren OECD ve dünya ortalamasının üzerinde bir hızla artmaya başlamış fakat bu eğilim sadece 2005 yılına kadar devam etmiştir. 2006 yılından itibaren de trend hızla tersine dönmüş ve Türkiye’nin BİT ihracatı hızla azalmaya başlamıştır. Nihayetinde Türkiye’nin OECD BİT ihracatındaki payı, 2000 yılında %1,50 civarında iken; 2005 yılına kadar sürekli bir artışla %3,5 seviyesine yükselmiştir. 2006 yılından itibaren BİT ihracatındaki azalmaya bağlı olarak bu oran 2008 yılında %1,7 ve 2009 yılında %1,9 civarına gerilemiştir.

Grafik 3’ten de görüleceği üzere, Türkiye net olarak BİT sektörü mal ve hizmet ithalatçısı olup bu durum cari açığın artışında da etkili olmaktadır. Grafik de Türkiye’nin BİT ithalat ve ihracat verileri sol ekseninde, ihracat/ithalat oranı ise sağ ekseninde gösterilmiştir. Görüleceği üzere, Türkiye’nin BİT ihracatı 2000’den 2005’e kadar hızla artış göstermiştir. Bu yıldan itibaren henüz küresel krizin etkileri ortaya çıkmadan BİT ihracatı hızla gerilemiştir. BİT ithalatı ise 2001’de hızlı bir düşüşün ardından 2007’ye kadar hızla artarken; 2008-2009 küresel kriz döneminde gerileme göstermiştir. BİT ihracatının ithalatı karşılama oranı ise 2001-2002 yıllarında 0,50’ye kadar yükselmişken; 2003 yılından itibaren bu oran hızla düşerek 2009 yılında 0,28’e düşmüştür.

Grafik 3: Türkiye Toplam BİT İhracat ve İthalatı (Milyon ABD Doları)

Kaynak: <http://stats.oecd.org/#>

Türkiye’de BİT sektörünün toplam ihracata katkısı son derece yetersizdir. OECD ülkelerinde BİT sektörünün toplam ihracattaki payı ortalama olarak %8 civarında iken, bu oran Türkiye’de %2’nin altında kalmaktadır. Kore ve Meksika gibi OECD üyesi ve Türkiye gibi gelişmekte olan bazı ülkelerde ise bu oran %22’nin üzerine çıkabilmektedir. Türkiye’nin de olası en kısa sürede bu oranı en azından OECD ortalamasına getirmesi gerekir. Bunu başarabilmek için de sektörü daha önemi hale getirmede ihracatı geliştirmeyi sağlayıcı stratejiler ve çözümler geliştirilmelidir (YASED, 2012: 21). Bu kapsamda BİT sektörüne yönelik yatırımların artırılması ve bu bağlamda devlet teşviklerinin etkili olacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekir.

4. MODEL

Kriz sürecinde OECD ülkelerinin BİT ihracatından aldıkları pay dönüşümü bu çalışmada shift-share tekniği ile analiz edilmiştir. Bu amaçla, OECD üyesi ülkelerin 2005-2006 ve 2008-2009 dönemlerindeki BİT ihracatları OECD bölgesi BİT ihracatı referans alınarak incelenmiştir. Kullanılan veriler, OECD resmi istatistik veritabanından (<http://stats.oecd.org/Index.aspx?QueryId=48248>) elde edilmiştir. Modelde iki dönem arası karşılaştırma yeterli olmaktadır. Bu amaçla krizin etkisini ortaya koymak için krizin olmadığı 2005-2006 yıllarının ortalama BİT ihracatı ile kriz dönemi olan 2008-2009 yıllarının ortalama BİT ihracatı karşılaştırılmıştır. Kullanılan veriler çalışmanın sonunda EK olarak tablo halinde gösterilmiştir

Çalışmada ülkelerin BİT ihracatındaki pay dönüşümlerini analiz etmek için Shift-Share Tekniği kullanılmıştır. Bu teknik, ilk olarak E. S. DUNN (1960) tarafından Amerika Birleşik Devletleri’nde istihdamın bölgesel büyümesini tahmin etmek için geliştirilmiştir. Daha çok bölgesel analizlerde kullanılan tekniğin, günümüze kadar birçok versiyonu geliştirilmiştir. SELTING ve LOVERIDGE (1992) analizin geliştirilmiş tüm versiyonlarını toplu olarak ele almışlar ve aralarındaki farklılıkları ortaya koymuşlardır. Bu çalışmada ise shift-share tekniğinin ESTEBAN-MARQUILLAS (1972) versiyonu ile ŞAHİN ve UYSAL (2011) tarafından uyarlanan notasyon kullanılmıştır.

Shift-Share Tekniğinin temeli, bir ülkede (j) iki dönem arasında, bir sektördeki (i) büyümedir. Bu da, (1) ekonomideki ölçüm/referanstaki büyüme, (2) belirtilen sektördeki büyüme ve (3) o ülkenin/bölgenin (j) ilgili sektördeki (i) rekabet pozisyonunun gelişimine bağlıdır.

Bir ülkedeki ihracatın *Gerçek Büyümesi (GB)*, o ülkedeki ihracatın *Fiili Büyümesi* ile referans alandaki (OECD) büyümeye eşit *Beklenen Büyümesi* arasındaki farka eşit olmaktadır:

Gerçek Büyüme = Fiili Büyüme – Beklenen Büyüme

$$\text{Fiili Büyüme} = (T_{ij}^1 - T_{ij}^0)$$

$$\text{Beklenen Büyüme} = [T_{ij}^0 * (B_{alan})]$$

$$\text{Gerçek Büyüme} = (T_{ij}^1 - T_{ij}^0) - [T_{ij}^0 * (B_{alan})] \quad (1)$$

Esteban-Marquillas versiyonunda, *Gerçek Büyüme* üç farklı bileşene ayrılır. Bunu şu şekilde formüle edebiliriz:

$$GB = T_{ij}^0 * (B_{ialan} - B_{alan}) + \hat{T}_{ij} * (B_{ij} - B_{ialan}) + (T_{ij}^0 - \hat{T}_{ij}) * (B_{ij} - B_{ialan}) \quad (2)$$

Yukarıdaki denklemlerdeki terimler;

$$T_{ij}^0 * (B_{ialan} - B_{alan}) = \text{Sektörel Bileşim Etkisi}$$

$$\hat{T}_{ij} * (B_{ij} - B_{ialan}) = \text{Rekabet Etkisi}$$

$$(T_{ij}^0 - \hat{T}_{ij}) * (B_{ij} - B_{ialan}) = \text{Tahsis Etkisi}$$

$$B_{ij} = \frac{T_{ij}^1 - T_{ij}^0}{T_{ij}^0} \quad (3)$$

$$B_{alan} = \frac{T_{alan}^1 - T_{alan}^0}{T_{alan}^0} \quad (4)$$

$$B_{ialan} = \frac{T_{ialan}^1 - T_{ialan}^0}{T_{ialan}^0} \quad (5)$$

$$\hat{T}_{ij} = T_j^0 * \frac{T_{ialan}^0}{T_{alan}^0} \quad (6) \quad \text{olduğunda,}$$

T_{ij}^0 = Dönem başında i sektöründe j ülkesindeki ihracat değeri

T_{ij}^1 = Dönem sonunda i sektöründe j ülkesindeki ihracat değeri

B_{alan} = Dönem boyunca tüm sektörlerde ihracatın toplam büyüme oranı

T_j^0 = Dönem başında tüm sektörlerde j ülkesindeki ihracat değeri

T_{ialan}^0 = Dönem başında i sektöründe araştırma alanının tamamındaki ihracat değeri

T_{ialan}^1 = Dönem sonunda i sektöründe araştırma alanının tamamındaki ihracat değeri

T_{alan}^0 = Dönem başında tüm sektörlerde araştırma alanındaki toplam ihracat değeri

T_{alan}^1 = Dönem sonunda tüm sektörlerde araştırma alanındaki toplam ihracat değeri

B_{ialan} = Dönem boyunca araştırma alanında i sektöründe ihracatın büyüme oranı

B_{ij} = Dönem boyunca i sektöründe j ülkesindeki ihracat değerindeki büyüme oranı

\hat{T}_{ij} = i sektöründe, j ülkesindeki ihracat değerinin, aynı sektörde bütün araştırma alanındaki ihracat değerinin tüm sektörlerde araştırma alanındaki ihracat oranına göre ne olabileceğini gösterir.

Beklenen Büyüme, bir ülkedeki ihracatın, toplam alan (OECD) genelinde ihracatın büyüme oranında büyümesi durumundaki dönüşümü ölçer. *Gerçek Büyüme* ise ülkenin pazar payının büyüdüğünü, küçüldüğünü ya da aynı kaldığını gösterir. *Gerçek Büyüme* sıfıra eşit ise, ülke bulunduğu sektördeki pazar payını muhafaza etmekte; pozitif ise pazar payını arttırmış; negatif ise pazar payı düşmüş demektir. Her iki durumda da gerçek büyüme/küçülme *Sektörel Bileşim Etkisi*, *Rekabet Etkisi* ve *Tahsis Etkisi* ile izah edilir.

Sektörel Bileşim Etkisi, bir sektörde ülkedeki ihracatın büyüme oranı ile alan toplamında tüm sektörlerdeki ihracatın büyüme oranı arasındaki farka dayanır. *Sektörel Bileşim Etkisi* pozitif ise, ülke, ilgili sektörde tüm sektörlerin ortalamasından daha fazla ihracat artışı sağlamış demektir –veya tersi. *Rekabet Etkisi*, bir sektörde ülkedeki ihracatın büyüme oranı ile tüm alanda ilgili sektördeki ihracatın büyüme oranı arasındaki farkı ölçer. Rekabet etkisi pozitifse (negatifse), bu sektörde, rekabet etkisi nedeniyle ülkenin payı artmış (azalmış) demektir. *Tahsis etkisi*, ülkenin daha iyi rekabet koşullarından yararlanan sektörlerde uzmanlaşıp uzmanlaşmadığını gösterir. Tahsis etkisi pozitif ise, ülke, daha hızlı büyüme gösteren sektörlerde uzmanlaşmış ya da rekabet dezavantajı olduğu sektörlerde uzmanlaşmamış demektir. Negatif ise, ülke, rekabet dezavantajı olduğu sektörde uzmanlaşmış veya rekabet gücünün olduğu sektörlerde uzmanlaşmamış demektir.

Tahsis etkisinden hareketle, ülkenin rekabet avantajını uzmanlaştığı sektörde kullanıp kullanmadığı değerlendirilir. Bu konuda dört olası bileşim söz konusudur. Ülke, uzmanlaştığı sektörlerde rekabet avantajını kullanmışsa +(AS), rekabet dezavantajı olduğu sektörlerde uzmanlaşmamışsa +(DN), uzmanlaşmadığı sektörlerde rekabet avantajını kullanmışsa -(AN) ve uzmanlaştığı sektörlerde rekabet avantajını kullanmamışsa -(DS) kodu kullanılır. Bu kodlar, ülkelerin rekabet avantajlarını doğru kullanıp kullanmadıklarını ve bu nedenle pay kaybı ya da pay artışı sağlayıp sağlamadıklarını gösterir.

5. ANALİZ SONUÇLARI

Ele alınan dönemde OECD genelinde yıllık ortalama BİT ihracatı -0,08 oranında küçülmüştür. Buna karşın alt kalemler bazında bakıldığında *Tüketici Elektronik Ekipmanları* 0,20 ve *İletişim Ekipmanları* kalemi de 0,15 oranında büyüme göstermiştir. Aynı şekilde *Elektronik Aksam* kalemi de -0,06 küçülme göstermesine rağmen bu küçülme ortalama BİT ihracatı daralmasından daha küçük olmuştur. Bu alt sektörler *Güçlü Sektörler* olarak nitelendirilir. *Bilgisayar ve Marjinal Ekipmanlar* ile *Diğer BİT* ihracatı kalemleri ise sırasıyla

-0,27 ve -0,36 oranında küçülme göstererek ortalamanın oldukça altında bir performans göstermişlerdir. Bu nedenle bu sektörler de *Zayıf Sektörler* olarak nitelendirilir.

Otuz üç OECD ülkesinden 13'ünde BİT ihracatı fiili büyüme gösterirken, 20 ülkede ise BİT ihracatı fiili olarak gerilemiştir. BİT ihracatı fiili büyüme gösteren 13 ülke bu büyümeyi ortalama büyümenin ötesinde gösterdiği için BİT ihracatında Gerçek Büyüme pozitif olmuştur. İhracatı fiilen gerileyen 14 ülke ise negatif Gerçek Büyüme ile karşı karşıya kalmıştır. Burada enteresant olan Güney Kore, ABD, Hollanda, Avusturya, İsviçre ve İsveç'in durumudur. Bu altı ülkenin BİT ihracatı fiilen azalmasına rağmen, bu azalış beklenenden daha küçük olduğu için BİT ihracatında pozitif Gerçek Büyüme yaşanmıştır.

Tablo 1'de analiz sonucuna göre BİT ihracatında paylarını arttıran, yani pozitif Gerçek Büyüme sağlayan ülkelerin bu pay artışını hangi alt sektörlerde ve hangi bileşenlerle gerçekleştirdikleri gösterilmiştir. İhracattaki gerçek büyüme miktarları itibariyle payı artıran ülkeler sırasıyla; Meksika, Çek Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti, Polonya, Macaristan, Güney Kore, İsrail, Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Hollanda, Norveç, Slovenya, Avusturya, Avustralya, İsviçre, İsveç, Yunanistan, Şili, Yeni Zelanda, İzlanda'dır.

Çek Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti, İsrail, Norveç ve Slovenya bütün alt sektörlerde rekabet üstünlüğü sağladıkları için rekabet etkisi ile pay artışı sağlamışlardır. Bununla birlikte, bu ülkeler zayıf sektör olan *bilgisayar ve marjinal ekipmanlar* ile *diğerleri alt* sektörlerinde negatif sektörel bileşim etkisi ile pay kaybı yaşamışlardır. Bu ülkeler, temelde rekabet avantajını güçlü sektörlerde kullandıkları ve bu sektörlerde görece uzmanlaşmış olmaları nedeniyle paylarını arttırmışlardır. Payı en çok artış gösteren ülke **Meksika**'dır. **Meksika** ile birlikte **Hollanda** ve **Avustralya**, *elektronik aksam* ve *diğerleri alt* sektörlerinde rekabet etkisi ile pay kaybetmeler de diğer alt sektörlerde rekabet üstünlüğü sağlayarak paylarını arttırmışlardır. Bu ülkeler, *bilgisayar ve marjinal ekipmanlar* alt sektörlerinde tahsis etkisi ile pay kaybına uğramışlardır. **Polonya, Macaristan ve Yeni Zelanda** ise sadece *diğerleri alt* sektöründe rekabet üstünlüğü sağlayamamışlardır. Bu nedenle, bu alt sektörde rekabet etkisi ile pay kaybına uğrasalar da, diğer bütün alt sektörlerde rekabet etkisi ile pay artışı sağlamışlardır. Her üç ülkede de *bilgisayar ve marjinal ekipmanlar* ile *diğerleri alt* sektörlerinde, yani zayıf sektörde, rekabet üstünlüğü sağlama nedeniyle tahsis etkisi negatif olurken; diğer bütün kalemlerde tahsis etkisi ile pay artışı sağlamışlardır. **ABD** ve **Şili** sadece *elektronik aksam*, İsviçre *iletişim ekipmanları* ve İzlanda da sadece tüketici *elektronik ekipmanları* alt sektörlerinde rekabet etkisi ile pay kaybetmiş olsalar da toplamda paylarını arttırmışlardır. ABD ve Şili'nin pay artışının temel nedeni, *iletişim ekipmanları* ve *tüketici elektronik ekipmanları* gibi güçlü alt sektörlerde rekabet üstünlüğü sağlamış olmalarıdır. **İsviçre**'nin pay artışının esas nedeni de, *elektronik aksam* ve *bilgisayar ekipmanları* alt sektörlerinde rekabet üstünlüğü sağlamasıdır. **İsveç** ve **Yunanistan** ise *bilgisayar ve marjinal ekipmanlar* gibi daralan (zayıf) alt sektörde ciddi olarak rekabet üstünlüğü ile paylarını arttırırken; *iletişim ekipmanları* gibi güçlü bir sektörde rekabet etkisi nedeniyle pay kaybına uğramışlardır. Bununla birlikte, güçlü sektörlerde uzmanlaşmış olmaları bu ülkelerin pay artışında etkili olmuştur. **Güney Kore** payını arttıran ve son yıllarda BİT sektöründe ciddi olarak adını duyuran bir ülkedir. Ülkenin pay artışının temel nedeni, *iletişim ekipmanları* ve *elektronik aksam* gibi büyüyen (güçlü) alt sektörlerde uzmanlaşmış ve rekabet üstünlüğü sağlamış olmasıdır.

Tablo 1: Analiz Sonuçları - Payı Artanlar (.000 ABD Doları)

Ülke	Alt Sektörler	Fiili Büyüme	Beklenen Büyüme	Gerçek Büyüme	Sektörel Bileşim Etkisi	Rekabet Etkisi	Tahsis Etkisi	KOD
Meksika	Bilg. ve Marj. Ekip.	-2.131.638	-947.083	-1.184.554	-2.267.766	1.485.676	-402.464	A,N
	İletişim Ekip.	7.714.171	-767.020	8.481.191	2.185.983	5.485.365	809.843	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	7.292.967	-1.329.073	8.622.040	4.736.494	3.225.587	659.958	A,S
	Elektronik Aksam	-618.023	-200.004	-418.019	43.390	-492.165	30.756	D,N
	Diğerleri	-1.284.072	-166.469	-1.117.603	-586.548	-831.064	300.010	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>10.973.403</i>	<i>-3.409.651</i>	<i>14.383.055</i>	<i>4.111.553</i>	<i>8.873.398</i>	<i>1.398.103</i>	
Çek Cum.	Bilg. ve Marj. Ekip.	2.460.546	-483.534	2.944.080	-1.157.810	5.625.939	-1.524.047	A,N
	İletişim Ekip.	1.591.873	-49.329	1.641.203	140.588	1.307.569	193.045	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	2.281.104	-177.547	2.458.651	632.734	1.515.785	310.131	A,S
	Elektronik Aksam	707.701	-88.696	796.398	19.242	828.959	-51.803	A,N
	Diğerleri	919.501	-38.750	958.252	-136.535	1.713.269	-618.481	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>7.960.728</i>	<i>-837.858</i>	<i>8.798.587</i>	<i>-501.780</i>	<i>10.991.522</i>	<i>-1.691.155</i>	
Slovak Cum.	Bilg. ve Marj. Ekip.	-130.594	-73.542	-57.052	-176.094	163.272	-44.229	A,N
	İletişim Ekip.	68.183	-19.780	87.963	56.373	27.526	4.063	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	6.037.344	-203.906	6.241.251	726.673	4.577.928	936.649	A,S
	Elektronik Aksam	93.753	-23.577	117.331	5.115	119.695	-7.479	A,N
	Diğerleri	418.169	-8.738	426.907	-30.789	716.264	-258.567	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>6.486.856</i>	<i>-329.545</i>	<i>6.816.401</i>	<i>581.278</i>	<i>5.604.687</i>	<i>630.435</i>	
Polonya	Bilg. ve Marj. Ekip.	1.920.310	-22.700	1.943.010	-54.354	2.739.481	-742.116	A,N
	İletişim Ekip.	587.024	-43.430	630.454	123.774	441.498	65.181	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	2.519.039	-217.688	2.736.728	775.788	1.627.874	333.064	A,S
	Elektronik Aksam	-36.676	-35.425	-1.250	7.685	-9.531	595	D,N
	Diğerleri	1.201.755	-42.932	1.244.687	-151.269	2.184.578	-788.621	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>6.191.453</i>	<i>-362.176</i>	<i>6.553.630</i>	<i>701.623</i>	<i>6.983.902</i>	<i>-1.131.895</i>	
Macaristan	Bilg. ve Marj. Ekip.	363.496	-347.552	711.048	-832.205	2.116.646	-573.392	A,N
	İletişim Ekip.	3.796.038	-491.810	4.287.848	1.401.643	2.514.910	371.293	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	1.190.393	-327.213	1.517.606	1.166.108	291.795	59.701	A,S
	Elektronik Aksam	-89.826	-96.927	7.101	21.028	-14.855	928	D,N
	Diğerleri	-133.100	-84.614	-48.485	-298.134	390.682	-141.034	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>5.127.001</i>	<i>-1.348.117</i>	<i>6.475.118</i>	<i>1.458.441</i>	<i>5.299.180</i>	<i>-282.502</i>	
Güney Kore	Bilg. ve Marj. Ekip.	-5.612.593	-1.414.448	-4.198.144	-3.386.861	-1.112.713	301.430	D,N
	İletişim Ekip.	12.616.894	-1.549.374	14.166.269	4.415.667	8.496.241	1.254.359	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-1.824.932	-460.010	-1.364.922	1.639.364	-2.494.009	-510.277	D,S
	Elektronik Aksam	13.902	-2.374.517	2.388.419	515.144	1.998.141	-124.867	A,N
	Diğerleri	-6.011.471	-1.044.201	-4.967.270	-3.679.192	-2.015.755	727.677	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-818.200</i>	<i>-6.842.551</i>	<i>6.024.351</i>	<i>-495.876</i>	<i>4.871.904</i>	<i>1.648.323</i>	
İsrail	Bilg. ve Marj. Ekip.	264.527	-38.881	303.408	-93.099	543.829	-147.321	A,N
	İletişim Ekip.	683.800	-185.610	869.410	528.985	296.631	43.793	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	327.481	-24.069	351.550	85.777	220.631	45.141	A,S
	Elektronik Aksam	2.295.883	-12.118	2.308.001	2.629	2.459.042	-153.669	A,N
	Diğerleri	136.179	-8.155	144.335	-28.736	270.845	-97.773	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>3.707.871</i>	<i>-268.835</i>	<i>3.976.707</i>	<i>495.556</i>	<i>3.790.980</i>	<i>-309.829</i>	
ABD	Bilg. ve Marj. Ekip.	-8.164.205	-3.722.971	-4.441.234	-8.914.558	6.135.376	-1.662.052	A,N
	İletişim Ekip.	5.579.331	-1.432.757	7.012.088	4.083.312	2.552.005	376.770	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	2.789.820	-698.430	3.488.251	2.489.038	829.497	169.716	A,S
	Elektronik Aksam	-6.668.708	-4.215.132	-2.453.576	914.461	-3.592.541	224.503	D,N
	Diğerleri	-2.585.470	-674.729	-1.910.740	-2.377.377	730.254	-263.618	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>-9.049.232</i>	<i>-10.744.021</i>	<i>1.694.788</i>	<i>-3.805.124</i>	<i>6.654.593</i>	<i>-1.154.680</i>	
Hollanda	Bilg. ve Marj. Ekip.	-9.605.707	-2.987.739	-6.617.968	-7.154.064	735.280	-199.185	A,N
	İletişim Ekip.	7.637.609	-357.884	7.995.493	1.019.958	6.078.171	897.363	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	2.697.152	-549.573	3.246.725	1.958.545	1.069.382	218.796	A,S
	Elektronik Aksam	-3.490.405	-727.695	-2.762.709	157.871	-3.115.258	194.677	D,N
	Diğerleri	-1.041.161	-206.334	-834.826	-727.010	-168.725	60.908	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-3.802.512</i>	<i>-4.829.226</i>	<i>1.026.714</i>	<i>-4.744.699</i>	<i>4.598.851</i>	<i>1.172.561</i>	

Norveç	Bilg. ve Marj. Ekip.	95.189	-22.939	118.129	-54.928	237.357	-64.299	A,N
	İletişim Ekip.	149.323	-49.690	199.013	141.616	50.013	7.383	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	87.824	-8.891	96.715	31.685	53.984	11.045	A,S
	Elektronik Aksam	319.225	-14.818	334.044	3.214	352.881	-22.052	A,N
	Diğerleri	-20.249	-12.959	-7.290	-45.661	60.048	-21.677	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>631.313</i>	<i>-109.298</i>	<i>740.612</i>	<i>75.926</i>	<i>754.284</i>	<i>-89.599</i>	
Slovenya	Bilg. ve Marj. Ekip.	171.326.	-5.146	176.472	-12.322	258.940	-70.146	A,N
	İletişim Ekip.	19.544	-9.237	28.781	26.325	2.140	315	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	51.869	-2.949	54.819	10.512	36.781	7.525	A,S
	Elektronik Aksam	63.153	-1.865	65.019	404	68.921	-4.307	A,N
	Diğerleri	3.081	-1.532	4.614	-5.400	15.673	-5.657	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>308.975</i>	<i>-20.731</i>	<i>329.707</i>	<i>19.520</i>	<i>382.457</i>	<i>-72.269</i>	
Avusturya	Bilg. ve Marj. Ekip.	-269.959	-125.869	-144.089	-301.391	215.747	-58.445	A,N
	İletişim Ekip.	-226.260	-152.085	-74.175	433.439	-442.313	-65.301	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	408.464	-40.399	448.863	143.972	253.105	51.785	A,S
	Elektronik Aksam	-94.043	-182.502	88.458	39.593	52.122	-3.257	A,N
	Diğerleri	-23.558	-24.908	1.349	-87.763	139.455	-50.342	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>-205.358</i>	<i>-525.765</i>	<i>320.407</i>	<i>227.851</i>	<i>218.117</i>	<i>-125.561</i>	
Avustralya	Bilg. ve Marj. Ekip.	13.169	-63.693	76.862	-152.512	314.598	-85.223	A,N
	İletişim Ekip.	111.533	-34.549	146.082	98.466	41.491	6.125	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	50.700	-14.169	64.869	50.495	11.932	2.441	A,S
	Elektronik Aksam	-37.412	-20.209	-17.203	4.384	-23.027	1.439	D,N
	Diğerleri	-61.171	-9.807	-51.364	-34.554	-26.307	9.496	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>76.817</i>	<i>-142.428</i>	<i>219.246</i>	<i>-33.720</i>	<i>318.688</i>	<i>-65.720</i>	
İsviçre	Bilg. ve Marj. Ekip.	-64.156	-52.258	-11.897	-125.131	155.306	-42.071	A,N
	İletişim Ekip.	-438.556	-84.213	-354.342	240.006	-517.889	-76.459	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	53.263	-15.263	68.527	54.396	11.731	2.400	A,S
	Elektronik Aksam	335.636	-82.184	417.821	17.829	426.653	-26.662	A,N
	Diğerleri	-40.163	-22.346	-17.816	-78.736	95.335	-34.415	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>-153.975</i>	<i>-256.267</i>	<i>102.291</i>	<i>108.363</i>	<i>171.137</i>	<i>-177.209</i>	
İsveç	Bilg. ve Marj. Ekip.	305.289	-140.380	445.669	-336.136	1.072.284	-290.478	A,N
	İletişim Ekip.	612.115	-601.181	1.213.297	1.713.348	-435.722	-64.328	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	676.989	-105.198	782.187	374.900	338.109	69.177	A,S
	Elektronik Aksam	496.995	-60.624	557.619	13.152	580.760	-36.292	A,N
	Diğerleri	-3.194.830	-278.852	-2.915.978	-982.521	-3.025.729	1.092.272	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-1.103.440</i>	<i>-1.186.236</i>	<i>82.795</i>	<i>782.742</i>	<i>-1.470.297</i>	<i>770.350</i>	
Yunanistan	Bilg. ve Marj. Ekip.	23.597	-6.865	30.463	-16.439	64.329	-17.426	A,N
	İletişim Ekip.	-56.334	-24.732	-31.601	70.487	-88.955	-13.133	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	55.582	-4.945	60.527	17.622	35.617	7.287	A,S
	Elektronik Aksam	30.919	-1.863	32.783	404	34.537	-2.158	A,N
	Diğerleri	-31.434	-6.223	-25.210	-21.929	-5.134	1.853	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>22.330</i>	<i>-44.631</i>	<i>66.962</i>	<i>50.145</i>	<i>40.393</i>	<i>-23.577</i>	
Şili	Bilg. ve Marj. Ekip.	10.949	-1.675	12.624	-4.011	22.816	-6.180	A,N
	İletişim Ekip.	13.144	-1.240	14.385	3.535	9.454	1.395	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	9.278	-316	9.595	1.127	7.029	1.438	A,S
	Elektronik Aksam	-1.116	-346	-770	75	-902	56	D,N
	Diğerleri	1.122	-238	1.361	-840	3.445	-1.243	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>33.378</i>	<i>-3.816</i>	<i>37.195</i>	<i>-114</i>	<i>41.843</i>	<i>-4.534</i>	
Yeni Zelanda	Bilg. ve Marj. Ekip.	-13.212	-10.909	-2.303	-26.122	32.668	-8.849	A,N
	İletişim Ekip.	33.794	-7.625	41.419	21.731	17.154	2.532	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	4.388	-1.476	5.864	5.261	500	102	A,S
	Elektronik Aksam	-2.370	-6.894	4.524	1.495	3.230	-201	A,N
	Diğerleri	-19.241	-2.759	-16.481	-9.724	-10.575	3.817	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>3.358</i>	<i>-29.665</i>	<i>33.023</i>	<i>-7.357</i>	<i>42.979</i>	<i>-2.599</i>	
İzlanda	Bilg. ve Marj. Ekip.	1.243	-157	1.400	-376	2.436	-659	A,N
	İletişim Ekip.	297	-139	437	397	34	5	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	5	-15	20	56	-29	-6	D,S
	Elektronik Aksam	106	-22	128	4	131	-8	A,N
	Diğerleri	195	-5	201	-21	348	-125	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>1.848</i>	<i>-340</i>	<i>2.188</i>	<i>61</i>	<i>2.921</i>	<i>-795</i>	

Tablo 2’de pay kaybına uğrayan ülkelerin analiz sonuçları görülmektedir. İhracattaki gerçek büyüme miktarları itibariyle payı azalan ülkeler sırasıyla (en çok pay kaybeden ülkeden en az pay kaybeden ülkeye doğru); İngiltere, Japonya, Almanya, İrlanda, Fransa, Finlandiya, Danimarka, İtalya, Belçika, Kanada, Türkiye, İspanya, Lüksemburg, Portekiz’dir.

İngiltere, İrlanda İspanya, Lüksemburg ve Portekiz hemen bütün sektörlerde rekabet etkisiyle pay kaybına uğramışlardır. Bu ülke grubu güçlü sektörlerde payını beklenenden az artırdığı gibi, zayıf sektörlerde de diğer ülkelerden daha fazla ihracat azalışı gösterdiğinden payları azalış göstermiştir. **Almanya, Danimarka ve Kanada**’nın pay kaybının esas nedeni, bu ülkelerin uzmanlaşmış oldukları ve güçlü sektör olan *iletişim ekipmanları* alt sektöründe diğer ülkelerin gerisinde kalmış olmalarıdır. Bu sektör büyürken, her üç ülke de daralma yaşamıştır. **Japonya**’nın pay kaybetmesinin nedeni, zayıf sektörlerde diğer ülkelerden daha fazla daralmış olması ve *tüketici elektroniği ekipmanları* alt sektöründe diğer ülkelere göre rekabet etkisiyle pay kaybetmiş olmasıdır. **Fransa** ise *bilgisayar ve marjinal ekipmanlar* hariç bütün alt sektörlerde rekabet etkisiyle pay kaybetmiştir. Ülke, *bilgisayar ve marjinal ekipmanlarda* rekabet üstünlüğü sağlasa da, bu sektörün zayıf sektör olması nedeniyle bu alt sektörde de pay kaybetmiştir. Özellikle *iletişim ekipmanları* ve *tüketici elektroniği ekipmanları* alt sektörlerindeki pay kaybı ciddi boyuttadır. Bu sektörler güçlü sektör olmasına rağmen ülkenin payı azalmıştır. **Finlandiya elektronik aksam** hariç bütün diğer alt kalemlerde pay kaybetmiştir. Özellikle güçlü sektör konumunda olan *iletişim ekipmanları* kaleminde sektör büyürken, ülkenin ihracatının azalmış olması nedeniyle, ülke rekabet etkisiyle pay kaybetmiştir. Zayıf sektör olan *diğerleri* kaleminde de ülkenin ihracat azalışı beklenenden fazla olduğu için her üç etkiyle ülke pay kaybına uğramıştır. **İtalya, tüketici elektroniği** hariç bütün alt sektörlerde pay kaybına uğramıştır. Zayıf sektör olan *bilgisayar ve marjinal ekipmanlar* ile *diğerleri* alt sektörlerinde ülke kriz etkisiyle diğer ülkelerden daha fazla ihracat azalışına uğramıştır. Buna ek olarak *elektronik aksam* ve *iletişim ekipmanları* alt kalemlerinde de ülke beklenenin altında bir performans göstererek pay kaybına uğramıştır. **Belçika**’nın pay kaybı ise özellikle zayıf sektör olan *bilgisayar ve marjinal ekipmanlar* ile *diğerleri* alt sektörlerinde yoğunlaşmaktadır. Bu iki alt sektörde ülke diğer ülkelere göre daha fazla ihracat azalışı yaşamıştır. Aynı zamanda *tüketici elektroniği* alt sektöründe ülkenin ihracat azalışı diğer sektörlerden daha fazla olmuştur. Ülke uzmanlaşmış olduğu bu alt sektörde de rekabet ve tahsis etkisiyle pay kaybetmiştir. **Türkiye**’nin pay azalışının temel nedeni, uzmanlaşmış olduğu tüketici elektroniği ekipmanları alt sektöründe rekabet ve tahsis etkisiyle ciddi ihracat azalışıdır. Sektörel bileşim etkisi bu sektörde göreceli uzmanlaşma nedeniyle pozitif olmasına rağmen, ülke rekabet dezavantajı nedeniyle ciddi pay kaybına uğramıştır. Türkiye, rekabet avantajını uzmanlaştığı bu sektörde kullanamadığı için (Kodu:DS), negatif tahsis etkisiyle BİT ihracatında gelir kaybına uğramıştır. Diğer bütün alt sektörlerde ülke BİT ihracatında diğer ülkelere göre rekabet etkisiyle pay artışı sağlasa da, bu sektörlerde uzmanlaşmadığından, yani bu sektörler BİT ihracatı içerisinde görece önemsiz ölçekte olduğundan toplamda pay kaybını telafi edememiştir.

Tablo 2: Analiz Sonuçları : Payı Azalanlar (.000 ABD Doları)

	<i>Alt Sektörler</i>	<i>Fiili Büyüme</i>	<i>Beklenen Büyüme</i>	<i>Gerçek Büyüme</i>	<i>Sektörel Bileşim Etkisi</i>	<i>Rekabet Etkisi</i>	<i>Tahsis Etkisi</i>	<i>KOD</i>
İngiltere	Bilg. ve Marj. Ekip.	-9.610.951	-1.512.492	-8.098.458	-3.621.624	-6.140.191	1.663.357	D,N
	İletişim Ekip.	-5.402.502	-948.938	-4.453.563	2.704.444	-6.237.171	-920.837	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-962.473	-351.387	-611.086	1.252.258	-1.546.856	-316.488	D,S
	Elektronik Aksam	-3.744.849	-683.839	-3.061.009	148.357	-3.423.293	213.927	D,N
	Diğerleri	-1.414.621	-235.747	-1.178.873	-830.643	-544.957	196.726	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-21.135.397</i>	<i>-3.732.404</i>	<i>-17.402.992</i>	<i>-347.207</i>	<i>-17.892.470</i>	<i>836.685</i>	
Japonya	Bilg. ve Marj. Ekip.	-14.243.273	-1.828.506	-12.414.767	-4.378.310	-11.022.383	2.985.926	D,N
	İletişim Ekip.	3.447.663	-257.510	3.705.174	733.897	2.589.038	382.238	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-3.852.039	-1.420.913	-2.431.125	5.063.789	-6.221.906	-1.273.008	D,S
	Elektronik Aksam	-972.706	-3.546.109	2.573.402	769.318	1.924.338	-120.255	A,N
	Diğerleri	-5.017.362	-1.085.197	-3.932.164	-3.823.642	-169.830	61.307	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-20.637.719</i>	<i>-8.138.237</i>	<i>-12.499.481</i>	<i>-1.634.947</i>	<i>-12.900.742</i>	<i>2.036.208</i>	
Almanya	Bilg. ve Marj. Ekip.	-8.813.321	-2.309.951	-6.503.369	-5.531.119	-1.333.487	361.237	D,N
	İletişim Ekip.	-9.255.062	-1.547.801	-7.707.261	4.411.185	-10.559.477	-1.558.969	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	2.572.015	-597.030	3.169.046	2.127.671	864.497	176.877	A,S
	Elektronik Aksam	1.590.044	-1.442.276	3.032.321	312.897	2.900.692	-181.269	A,N
	Diğerleri	-1.459.917	-486.414	-973.502	-1.713.859	1.158.608	-418.251	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>-15.366.241</i>	<i>-6.383.475</i>	<i>-8.982.765</i>	<i>-393.223</i>	<i>-6.969.166</i>	<i>-1.620.376</i>	
İrlanda	Bilg. ve Marj. Ekip.	-7.033.621	-1.354.231	-5.679.389	-3.242.673	-3.342.072	905.356	D,N
	İletişim Ekip.	148.933	-83.528	232.461	238.052	-4.872	-719	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-241.236	-57.833	-183.402	206.106	-323.350	-66.157	D,S
	Elektronik Aksam	-647.503	-382.179	-265.324	82.912	-371.449	23.212	D,N
	Diğerleri	-239.445	-70.077	-169.367	-246.915	121.356	-43.809	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>-8.012.874</i>	<i>-1.947.850</i>	<i>-6.065.023</i>	<i>-2.962.517</i>	<i>-3.920.388</i>	<i>817.882</i>	
Fransa	Bilg. ve Marj. Ekip.	-977.726	-592.483	-385.242	-1.418.685	1.417.416	-383.973	A,N
	İletişim Ekip.	-3.352.316	-645.074	-2.707.241	1.838.442	-3.960.907	-584.776	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-774.203	-246.684	-527.519	879.123	-1.167.725	-238.917	D,S
	Elektronik Aksam	-894.064	-681.574	-212.490	147.865	-384.376	24.020	D,N
	Diğerleri	-898.380	-185.047	-713.332	-652.006	-95.971	34.645	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-6.896.691</i>	<i>-2.350.864</i>	<i>-4.545.826</i>	<i>794.739</i>	<i>-4.191.563</i>	<i>-1.149.002</i>	
Finlandiya	Bilg. ve Marj. Ekip.	-190.491	-56.243	-134.248	-134.672	582	-157	A,N
	İletişim Ekip.	-1.322.989	-845.041	-477.948	2.408.340	-2.514.983	-371.304	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-89.188	-39.048	-50.139	139.160	-157.147	-32.152	D,S
	Elektronik Aksam	9.269	-25.726	34.995	5.581	31.375	-1.960	A,N
	Diğerleri	-1.064.621	-90.601	-974.020	-319.230	-1.024.701	369.911	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-2.658.021</i>	<i>-1.056.661</i>	<i>-1.601.360</i>	<i>2.099.178</i>	<i>-3.664.874</i>	<i>-35.663</i>	
Danimarka	Bilg. ve Marj. Ekip.	-227.385	-107.934	-119.451	-258.445	190.636	-51.642	A,N
	İletişim Ekip.	-1.374.733	-167.531	-1.207.201	477.460	-1.362.232	-322.430	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-87.113	-96.268	9.155	343.076	-277.204	-56.716	D,S
	Elektronik Aksam	-94.706	-32.579	-62.127	7.067	-73.807	4.612	D,N
	Diğerleri	-209.618	-35.850	-173.768	-126.315	-74.259	26.807	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-1.993.557</i>	<i>-440.163</i>	<i>-1.553.394</i>	<i>442.843</i>	<i>-1.596.868</i>	<i>-399.369</i>	
İtalya	Bilg. ve Marj. Ekip.	-552.703	-180.683	-372.020	-432.641	83.144	-22.523	A,N
	İletişim Ekip.	-486.560	-296.169	-190.391	844.072	-901.385	-133.077	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	178.405	-52.254	230.659	186.221	36.890	7.547	A,S
	Elektronik Aksam	-911.780	-280.432	-631.348	60.839	-738.326	46.139	D,N
	Diğerleri	-490.345	-106.524	-383.820	-375.334	-13.280	4.794	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-2.262.984</i>	<i>-916.063</i>	<i>-1.346.921</i>	<i>283.157</i>	<i>-1.532.958</i>	<i>-97.120</i>	
Belçika	Bilg. ve Marj. Ekip.	-2.044.409	-437.763	-1.606.645	-1.048.213	-765.916	207.484	D,N
	İletişim Ekip.	292.197	-120.567	412.764	343.613	60.255	8.895	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-451.836	-277.665	-174.170	989.532	-966.048	-197.654	D,S
	Elektronik Aksam	360.530	-143.290	503.820	31.086	504.245	-31.511	A,N
	Diğerleri	-192.728	-48.489	-144.238	-170.851	41.647	-15.034	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>-2.036.245</i>	<i>-1.027.776</i>	<i>-1.008.469</i>	<i>145.167</i>	<i>-1.125.815</i>	<i>-27.820</i>	

Tablo 2-Devam: Analiz Sonuçları : Payı Azalanlar (.000 ABD Doları)

Kanada	Bilg. ve Marj. Ekip.	-402.612	-290.476	-112.135	-695.538	800.164	-216.761	A,N
	İletişim Ekip.	-1.464.784	-505.722	-959.062	1.441.291	-2.091.562	-308.792	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	266.321	-69.033	335.354	246.017	74.163	15.173	A,S
	Elektronik Aksam	39.505	-217.217.696	256.722	47.124	223.569	-13.971	A,N
	Diğerleri	-335.986	-69.455	-266.530	-244.722	-34.128	12.320	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-1.897.556</i>	<i>-1.151.904</i>	<i>-745.651</i>	<i>794.173</i>	<i>-1.027.793</i>	<i>-512.030</i>	
Türkiye	Bilg. ve Marj. Ekip.	39.126	-5.980	45.106	-14.320	81.507	-22.080	A,N
	İletişim Ekip.	52.958	-3.796	56.755	10.820	40.025	5.909	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-1.079.556	-237.051	-842.505	844.793	-1.400.711	-286.587	D,S
	Elektronik Aksam	2.726	-3.395	6.121	736	5.744	-358	A,N
	Diğerleri	2.036	-5.352	7.388	-18.859	41.076	-14.828	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>-982.709</i>	<i>-255.576</i>	<i>-727.132</i>	<i>823.169</i>	<i>-1.232.357</i>	<i>-317.945</i>	
İspanya	Bilg. ve Marj. Ekip.	-496.541	-106.771	-389.769	-255.661	-183.935	49.827	D,N
	İletişim Ekip.	-644.482	-94.927	-549.555	270.539	-714.594	-105.500	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	221.957	-240.424	462.381	856.812	-327.437	-66.993	D,S
	Elektronik Aksam	-371.377	-106.578	-264.798	23.122	-307.112	19.191	D,N
	Diğerleri	142.114	-31.635	173.749	-111.465	446.341	-161.127	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>-1.148.329</i>	<i>-580.336</i>	<i>-567.993</i>	<i>783.347</i>	<i>-1.086.738</i>	<i>-264.602</i>	
Lüksemburg	Bilg. ve Marj. Ekip.	-257.236	-28.900	-228.335	-69.201	-218.260	59.126	D,N
	İletişim Ekip.	-69.925	-15.881	-54.044	45.262	-86.531	-12.775	D,S
	Tük. Elekt. Ekip.	-19.778	-10.040	-9.738	35.781	-37.787	-7.731	D,S
	Elektronik Aksam	67.033	-3.599	70.633	780	74.508	-4.656	A,N
	Diğerleri	-172.636	-14.913	-157.722	-52.548	-164.591	59.416	D,N
	<i>Toplam</i>	<i>-452.544</i>	<i>-73.335</i>	<i>-379.208</i>	<i>-39.925</i>	<i>-432.662</i>	<i>93.379</i>	
Portekiz	Bilg. ve Marj. Ekip.	-490.863	-63.741	-427.121	-152.627	-376.482	101.987	D,N
	İletişim Ekip.	36.471	-10.546	47.018	30.058	14.777	2.181	A,S
	Tük. Elekt. Ekip.	34.558	-89.884	124.443	320.327	-162.613	-33.270	D,S
	Elektronik Aksam	-112.595	-92.426	-20.168	20.051	-42.901	2.680	D,N
	Diğerleri	9.705	-8.559	18.264	-30.158	75.778	-27.355	A,N
	<i>Toplam</i>	<i>-522.723</i>	<i>-265.159</i>	<i>-257.564</i>	<i>187.651</i>	<i>-491.439</i>	<i>46.223</i>	

6. SONUÇ

2008-2009 küresel krizinin dünya ekonomisi üzerinde önemli etkileri olmuştur. Bu etkilerden belki de en belirgin olanı uluslararası ticaretin daralmasıdır. Finansman darboğazına giren ülkeler ticaret hacimlerini de daraltmışlardır. Elbette bu daralma bütün ülkeler ve bütün sektörler için farklı boyutta kendini göstermiştir. Bazı ülkeler bu krizi bir fırsata çevirerek uluslar arası ticaretten aldıkları payı arttırırken bazıları ise pay kaybına uğramışlardır.

BİT sektörü de küresel krizden payını almıştır. Krizle birlikte küresel ölçekte BİT ihracatı gerileme göstermiştir. Bazı ülkelere bu daralma dönemlerinde bile BİT ihracatlarını arttırmayı başarmışlardır. Elbette BİT sektörü ülkeler için kritik önemdedir. Bu bağlamda, krizin hangi ülkelerin BİT ihracatı üzerine ne gibi etkisi olduğunun bilmek anlam taşır. Bu bağlamda, bu çalışmada OECD ülkelerinde BİT ihracatının krizle birlikte ne gibi değişim gösterdiği araştırılmıştır. Ülkelerin ihracatlarının artış ve azalışının ötesinde kriz sürecinde BİT ihracatındaki pay kazanımları ve kayıpları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Meksika, Çek Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti, Polonya, Macaristan, Güney Kore, İsrail, ABD, Hollanda, Norveç, Slovenya, Avusturya, Avustralya, İsviçre, İsveç, Yunanistan, Şili, Yeni Zelanda ve İzlanda küresel kriz döneminde BİT ihracatından aldıkları payı arttırmışlardır. İngiltere, Japonya, Almanya, İrlanda, Fransa, Finlandiya, Danimarka, İtalya, Belçika, Kanada, Türkiye, İspanya, Lüksemburg ve Portekiz ise bu dönemde BİT ihracatında

pay kaybı yaşayan ülkelerdir. Görüleceği üzere en çok pay artışı sağlayan ülkeler (Meksika, Çek Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti, Polonya, Macaristan, Güney Kore ve İsrail) gelişmekte olan ülkeler kategorisinde değerlendirilen ülkelerdir. Bu dönemde payı azalan ülkeler ise genellikle gelişmiş ülkeler kategorisindeki ülkelerdir. Portekiz, gelişmekte olan bir ülke olarak pay azalışı en az olan ülkedir.

Türkiye'nin durumu ilginç görünmektedir. Şöyle ki, gelişmekte olan bir ülke olarak Türkiye bu dönemde BİT ihracatında ciddi bir pay kaybı yaşamıştır. Elbette bunun temel nedeni Türkiye'nin kriz öncesinden başlayarak daralan BİT ihracatıdır. Türkiye açısından dikkate değer bir tespit, pay kaybı yaşadığı alt sektörlerle ilgilidir. Şöyle ki; Türkiye BİT ihracatının ana kalemini *tüketicinin elektronik ekipmanları* oluşturmaktadır ve Türkiye bu alt sektörde ciddi bir pay kaybına uğramıştır. Türkiye BİT ihracatının ana unsuru olan bu alt sektörde payını ciddi olarak arttıran ülkelerin başında ise Meksika, Çek Cumhuriyeti, Slovak Cumhuriyeti, Polonya, Macaristan ve Güney Kore gibi ülkeler gelmektedir. Bu ülkeler Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler kategorisinde yer aldıklarından Türkiye asıl rakiplerine karşı pay kaybetmiştir denilebilir. Bu veriler ışığında Türkiye'nin BİT sektörüne yönelik yeni politikalar oluşturması gerekir. Ülkenin BİT ihracatını çeşitlendirici ve diğer ülkelere karşı rekabet üstünlüğü sağlayıcı teşvik önlemleri ve uygulamalar yürürlüğe konulmalıdır.

Türkiye, BİT sektörü dış ticaretinde açık vermektedir. Son yıllarda bu sektördeki ithalatın artmış olmasına rağmen ihracatın beklenen performansı gösterememesi nedeniyle sektörel dış açık özellikle kriz döneminde artış göstermiştir. Zaten cari açığı nedeniyle sürekli kırılganlık riski taşıyan ülke ekonomisinin geleceği açısından BİT sektörüne yönelik teşvikler ve yatırımlar büyük önem arz etmektedir. Ülke ihracatında şu an yeterli bir pay alamayan BİT sektörünün ihracatta ve katma değerdeki payı hızla arttırılmalıdır.

KAYNAKÇA

- DUNN, E.S., 1960, "A Statistical and Analytical Technique for Regional Analysis", *Papers and Proceedings of the Regional Science Association*, 97-112.
- ESTEBAN-MARQUILLAS, J. M., 1972, "Shift-and Share Analysis Revisited", *Regional and Urban Economics*, Vol.2, No. 3, 249-261
- <http://stats.oecd.org/#> , (21.03.2014)
- <http://stats.oecd.org/Index.aspx?QueryId=48248> , (21.03.2014)
- KARAGÖL, B. ve ERDİL, E., 2012, "Macroeconomic Effects of Information and Communication Technologies in Turkey and Other OECD Member Countries", *Science and Technology Policies Research Center - TEKPOL Working Paper Series STPS-WP-12/05*, Ankara, <<http://stps.metu.edu.tr/sites/stps.metu.edu.tr/files/1205.pdf>>(21.03.2014)
- KAYNAK, S. ve YAYLALI, M., 2009, "Bilgi Toplumuna Geçiş Sürecinde Bilgi Ekonomisi ve Bilgi Ekonomisi İndeksi Modeli İle Türkiye Üzerine Bir Uygulama", *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi*, Cilt XXVI, Sayı II.
- MATEI, A. ve SAVULESCU, C., 2012, "Towards Sustainable Economy Through Information And Communication Technologies Development: Case of The EU", *Journal of Security and Sustainability Issues*, ISSN 2029-7017/ISSN 2029-7025 online, Volume 2(2), 5-17. <www.lka.lt/index.php/lt/217049/> (21.03.2014)
- OGBOMO, E. F., 2008, "Importance of Information and Communication Technologies (ICTs) in Making a Healthy Information Society: A Case Study of Ethiopia East Local Government Area of Delta State, Nigeria", *Library Philosophy and Practice*, < <http://unllib.unl.edu/LPP/ogbomo2.htm> > (21.03.2014)
- SAYGILI, Ş., 2003, "Bilgi Ekonomisine Geçiş Sürecinde Türkiye Ekonomisinin Dünyadaki Durumu", *Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü (Stratejik Araştırmalar Dairesi Başkanlığı)*, < <http://ekutup.dpt.gov.tr/ekonomi/tarih/tr/saygilis/bilgieko.pdf> > (21.03.2014)
- SELTING, A.C. and LOVERIDGE, S., (1992), "A Summary of the Literature on Shift-Share Analysis", *University of Minnesota College of Agriculture, Department of Agricultural and Applied Economics Staff Papers*, No: P92-13, <<http://ageconsearch.umn.edu/bitstream/14086/1/p92-13.pdf>>(21.03.2014)
- ŞAHİN, M. ve UYSAL, Ö., 2011, "Bölgesel Kalkınma Çerçevesinde Yatırım Teşviklerinin Shift-Share Analizi", *Maliye Dergisi*, Sayı:160, 111-138. http://dergiler.sgb.gov.tr/calismalar/maliye_dergisi/yayinlar/md/160/006.pdf , (12.11.2012)

- TAN, D. S. and UIJTENBROEK A. A., 1997, “Information Infrastructure Management: A New Role for IS Managers”, *Information Systems Management*, Volume: 14, Issue: 4, 33-41.
- TÜRKOĞLU, Y., 2005, “Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yazılım Sektörü ve Dış Kaynak Kullanımı”, *T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi*, <http://www.vodasoft.com.tr/learningcenter/Bit_Yaz_Dkk.pdf> (21.03.2014)
- TÜRKOĞLU, Y., 2010, “ICT Sector In Turkey”, *IGEME Export Promotion Center of Turkey*, <<http://www.economy.gov.tr/upload/sectoralreports/ICT%20Sector.pdf>>(21.03.2014)
- YASED, 2012, “2023 Hedefleri Yolunda Bilgi ve İletişim Teknolojileri”, http://www.deloitte.com/assets/DcomTurkey/Local%20Assets/Documents/turkey_tr_yasedsaglik_101212.pdf (21.03.2014)

EK: OECD Ülkelerinde BİT İhracatı : 2005/6 ve 2008/9 Dönemleri
(Yıllık Ortalama .000 ABD Doları)

Ülke	Dönem	Bilgisayar ve Marjinal Ekipmanlar	İletişim Ekipmanları	Tüketicinin Elektronik Ekipmanları	Elektronik Aksam	Diğerleri	Toplam
Avustralya	2005/6	798.110	432.928	177.546	253.230	122.886	1.784.702
	2008/9	811.280	544.461	228.246	215.817	61.714	1.861.520
Avusturya	2005/6	1.577.211	1.905.714	506.221	2.286.851	312.113	6.588.110
	2008/9	1.307.251	1.679.453	914.685	2.192.807	288.554	6.382.752
Belçika	2005/6	5.485.403	1.510.773	3.479.290	1.795.500	607.602	12.878.570
	2008/9	3.440.993	1.802.970	3.027.454	2.156.031	414.874	10.842
Kanada	2005/6	3.639.820	6.336.957	865.022	2.721.849	870.310	14.433.960
	2008/9	3.237.208	4.872.172	1.131.344	2.761.354	534.324	12.536.404
Şili	2005/6	20.991	15.543	3.963	4.338	2.988	47.825
	2008/9	31.940	28.688	13.241	3.221	4.111	81.204
Çek Cum.	2005/6	6.058.935	618.129	2.224.756	1.111.415	485.564	10.498.801
	2008/9	8.519.482	2.210.002	4.505.861	1.819.117	1.405.066	18.459.530
Danimarka	2005/6	1.352.469	2.099.260	1.206.289	408.233	449.219	5.515.472
	2008/9	1.125.083	724.526	1.119.176	313.527	239.601	3.521.914
Finlandiya	2005/6	704.755	10.588.801	489.300	322.370	1.135.286	13.240.514
	2008/9	514.264	9.265.811	400.112	331.639	70.664	10.582.492
Fransa	2005/6	7.424.120	8.083.118	3.091.084	8.540.475	2.318.742	29.457.542
	2008/9	6.446.394	4.730.802	2.316.880	7.646.410	1.420.362	22.560.851
Almanya	2005/6	28.944.884	19.394.754	7.481.100	18.072.470	6.095.030	79.988.238
	2008/9	20.131.562	10.139.691	10.053.115	19.662.514	4.635.112	64.621.996
Yunanistan	2005/6	86.031	309.914	61.963	23.355	77.987	559.252
	2008/9	109.628	253.579	117.546	54.275	46.553	581.583
Macaristan	2005/6	4.355.010	6.162.635	4.100.151	1.214.549	1.060.259	16.892.606
	2008/9	4.718.507	9.958.673	5.290.544	1.124.723	927.159	22.019.607
İzlanda	2005/6	1.967	1.749	197	277	74	4.266
	2008/9	3.210	2.047	203	383	270	6.114
İrlanda	2005/6	16.969.223	1.046.651	724.689	4.788.901	878.110	24.407.576
	2008/9	9.935.601	1.195.584	483.453	4.141.397	638.664	16.394.702
İsrail	2005/6	487.199	2.325.801	301.601	151.856	102.195	3.368.653
	2008/9	751.726	3.009.601	629.083	2.447.739	238.374	7.076.524
İtalya	2005/6	2.264.053	3.711.151	654.771	3.513.965	1.334.808	11.478.750
	2008/9	1.711.349	3.224.591	833.177	2.602.184	844.46370	9.215.766
Japonya	2005/6	22.912.124	3.226.743	17.804.774	44.434.577	13.598.090	101.976.310
	2008/9	8.668.850	6.674.407	13.952.735	43.461.870	8.580.727	81.338.591
Kore	2005/6	17.723.774	19.414.459	5.764.163	29.753.925	13.084.379	85.740.702
	2008/9	12.111.180	32.031.354	3.939.231	29.767.827	7.072.907	84.922.502
Lüksemburg	2005/6	362.136	199.006	125.810	45.106	186.878	918.937
	2008/9	104.900	129.080	106.031	112.139	14.241	466.393
Meksika	2005/6	11.867.442	9.611.161	16.653.972	2.506.164	2.085.953	42.724.693
	2008/9	9.735.804	17.325.332	23.946.939	1.888.140	801.880	53.698.096

EK –Devam: OECD Ülkelerinde BİT İhracatı : 2005/6 ve 2008/9 Dönemleri
(Yıllık Ortalama .000 ABD Doları)

Ülke	Dönem	Bilgisayar ve Marjinal Ekipmanlar	İletişim Ekipmanları	Tüketicinin Elektronik Ekipmanları	Elektronik Aksam	Diğerleri	Toplam
Hollanda	2005/6	37.437.912	4.484.472	6.886.436	9.118.401	2.585.480	60.512.703
	2008/9	27.832.204	12.122.082	9.583.588	5.627.995	1.544.318	56.710.190
Yeni Zelanda	2005/6	136.701	95.548	18.501	86.388	34.581	371.721
	2008/9	123.488	129.342	22.890	84.018	15.340	375.079
Norveç	2005/6	287.448	622.646	111.410	185.678	162.386	1.369.570
	2008/9	382.637	771.970	199.234	504.904	142.136	2.000.884
Polonya	2005/6	284.444	544.202	2.727.746	443.904	537.963	4.538.261
	2008/9	2.204.754	1.131.227	5.246.786	407.227	1.739.718	10.729.715
Portekiz	2005/6	798.714	132.157	1.126.303	1.158.157	107.252	3.322.586
	2008/9	307.851	168.628	1.160.862	1.045.562	116.958	2.799.863
Slovak Cum.	2005/6	921.520	247.858	2.555.055	295.442	109.496	4.129.372
	2008/9	790.926	316.041	8.592.399	389.195	527.665	10.616.228
Slovenya	2005/6	64.484	115.746	36.963	23.381	19.205	259.781
	2008/9	235.810	135.291	88.833	86.534	22.287	568.757
İspanya	2005/6	1.337.902	1.189.486	3.012.637	1.335.488	396.405	7.271.921
	2008/9	841.361	545.003	3.234.594	964.110	538.520	6.123.591
İsveç	2005/6	1.759.035	7.533.114	1.318.185	759.655	3.494.160	14.864.152
	2008/9	2.064.324	8.145.230	1.995.175	1.256.651	299.329	13.760.711
İsviçre	2005/6	654.826	1.055.242	191.261	1.029.818	280.012	3.211.161
	2008/9	590.670	616.685	244.525	1.365.454	239.849	3.057.186
Türkiye	2005/6	74.942	47.574	2.970.374	42.544	67.070	3.202.505
	2008/9	114.068	100.533	1.890.817	45.270	69.106	2.219.796
Büyük Britanya	2005/6	18.952.309	11.890.689	4.403.063	8.568.861	2.954.033	46.768.957
	2008/9	9.341.358	6.488.186	3.440.590	4.824.012	1.539.411	25.633.559
Amerika Birleşik Devletleri	2005/6	46.650.748	17.953.185	8.751.698	52.817.781	8.454.710	134.628.125
	2008/9	38.486.542	23.532.517	11.541.519	46.149.072	5.869.240	125.578.892
OECD	2005/6	242.396.656	142.907.180	99.826.309	197.814.920	64.011.241	746.956.308
	2008/9	176.732.223	164.005.572	120.250.881	185.453.136	40.903.514	687.345.329

Kaynak: <http://stats.oecd.org/Index.aspx?QueryId=48248>

